

ДРУШТВО ЗА ЗАШТИТУ И
ПРОУЧАВАЊЕ ПТИЦА СРБИЈЕ

Друштво за заштиту и проучавање
птица Србије (ДЗППС)

Адреса: Радомира Раше Радужкова 1а,
спрат 1, стан 211

21000 Нови Сад

Телефон: 021/304-49-25

E-mail: info@pticesrbije.rs

Web: www.pticesrbije.rs

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
Сектору за просторно планирање и урбанизам
Краља Милана 10а, 11000 Београд

ПРИМЕДБЕ НА РАНИ ЈАВНИ УВИД ЗА ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СЛИВА АКУМУЛАЦИЈЕ „БОГОВИНА“

На основу прегледа документације доступне на сајту Општине Бољевац у вези са РЈУ за ППППН слива акумулације Боговина примећене су следеће проблематичне ставке:

1. У документу наводите да је Црни Тимок последњи велики неискоришћени ресурс чисте воде у источној Србији, док је истовремено све више загађених захваљујући ширењу рудника. Стварати акумулационо језеро које би се у већем проценту користило за привреду, односно прераду руде, а мање за водоснабдевање и тиме изгубити овај последњи „неискоришћени ресурс“ неодговорно је према генерацијама које треба да дођу после нас. А већ данас је јасно да је чиста вода најважнији ресурс будућности: <https://www.politika.rs/scc/clanak/566541/Pitka-voda-postaje-naivazniji-resurs-na-planeti?fbclid=IwAR0-mkt57pnYzkMnY3VanzJ6Bx1iISC13I04pvcsPjVtwHYcD4MGXPktlV0>
2. Пре него што се и помисли стварати акумулационо језеро чија сврха треба да буде (између осталог) водоснабдевање онда морају се спречити сва већа загађења узводно од места бране. Дакле, села Криви Вир, Луково, Јабланица, Мирово, те комплекс Етно хотела „Ртањ - Балашевић“ морају да имају своје пречистаче отпадних вода у противном ће акумулација постепено постати колектор отпадних вода као што се то дешава на другим акумулацијама широм Србије. У акумулацијама вода из године у годину губити квалитет, постаје све загађенија, а истовремено се загађују и подземне воде с обзиром да се Црни Тимок налази у крашном пределу и директно је повезан са крашким резервоаром воде. Дакле на овај начин би се краткорично створила акумулација за водоснабдевање, а дугорочно спречило самопречишћавање водотокова и обновљивост чистих подземних вода који нам је дуготрајно ипак значајнији обновљиви ресурс од омогућавања да стране компаније зарађују од рударства.

ДРУШТВО ЗА ЗАШТИТУ И
ПРОУЧАВАЊЕ ПТИЦА СРБИЈЕ

Друштво за заштиту и проучавање
птица Србије (ДЗППС)

Адреса: Радомира Раше Радујкова 1а,
спрат 1, стан 211

21000 Нови Сад

Телефон: 021/304-49-25

E-mail: info@pticesrbije.rs

Web: www.pticesrbije.rs

3. Хидроакumulације које за циљ имају водоснабдевање не би смеле да буду „потенцијал за туризам“ јер се он у Србији перцепира као парцелисање обале и изградњу викендица, вила и хотела чије отпадне воде завршавају у истим. Такође, иако је то дивља градња нико не успева да то санкционише, а већ је више постојећих акумулација за водоснабдевање угрожено због немара државе и институција. Стога, уколико брану градите за водоснабдевање онда нека око исте постоји заштитна зона која ће спречавати било какву градњу око исте.
4. Хидроакumulације не утичу позитивно на оплемењавања малих вода и рибарство, већ управо негативно у односу на стање које се ту налази пре изградње. Бистре и чисте планинске воде имају специфичну флору и фауну, док изградњом оваквих објеката многе од њих нестају, а уместо њих се најчешће појављују различите инвазивне врсте риба, алги, бескичмењака. Искуства са других акумулација широм Србије у бројна. Одавно је познато и да бране спречавају миграцију риба, стога риба из Црног Тимока од Боговине даље низводно неће моћи да се креће узводно на постојећа мрестилишта у горњем току реке која су и најзначајнија за већину риба у брзотекићим водама. Такође, вода у дубоким акумулацијама на већим дубинама је толико хладна да их рибе углавном не насељавају, тако да иако представљају велике водене површине сиромашне су рибом. Из тог разлога избришите тврдње да ће формирање акумулације довести до оплемењавања малих вода и позитивно утицати на рибарство.
5. Зашто у тексту нигде не спомињете акумулацију „Борско језеро“ која је најближа Бору и најјефтинија за водоснабдевање града, а која се управо користи за привреду и туризам. У тексту се помиње само знатно удаљенија акумулација „Грлишко језеро“. Како је могуће да град Бор има “изузетно тешку ситуацију са водоснабдевањем” са водом поред толике акумулације у својој близини плус потенцијала других подземних изворишта? Управо је Борско језеро лош пример урбанизације акумулације за водоснабдевање, а ради се о чистим водама које немају загађивача на свом водотоку пре акумулације за разлику од Црног Тимока који би пре успостављене бране примао отпадне воде од четири села.
6. Због чега наводите “изузетно тешку ситуацију са водоснабдевањем” Неготина када се он са лакоћом може снабдевати са подземним водама Дунава попут Новог Сада, Београда, Кладова?
7. Привреда, односно власници компанија који управљају рудницима такође треба да се укључе у инфраструктурне пројекте, а управо неки огромни отворени копови након експлоатације могу да буду адаптирани и постану акумулације и колектори бујичних вода, а те воде касније корсите даље за привреду. Е то је прави неискоришћени ресурс и потенцијал. Ево га пример од ове године са Великог Кривеља: <https://www.youtube.com/watch?v=rk3QcX3Fft4>

ДРУШТВО ЗА ЗАШТИТУ И
ПРОУЧАВАЊЕ ПТИЦА СРБИЈЕ

**Друштво за заштиту и проучавање
птица Србије (ДЗППС)**

Адреса: Радомира Раше Радужкова 1а,
спрат 1, стан 211

21000 Нови Сад

Телефон: 021/304-49-25

E-mail: info@pticesrbije.rs

Web: www.pticesrbije.rs

8. За овакав пројекат по закону треба урадити Студију процене утицаја на животну средину што нигде у документу није наведено, док су друге студије попут хидролошке наведене.
9. Која истраживања су утврдила да су потенцијали подземних вода мали у односу на потребе, који документ? Са којим карстним резервоаром је повезан Црни Тимок?
10. Уместо колосалних улагања у акумулацију предлажемо да се за водоснабдевање локалног становништва средства уложе у обнову и унапређење постојећих водоизворишта попут изворишта Мрљиш, бушење дубљих резерви подземних вода, а да површинске воде Црног Тимока остану неискоришћен и недеградирани ресурс чисте воде за будућа поколења.

Срдачно,

Милан Ружић
Извршни директор